

Інститут української мови НАН України
Північноукраїнський діалектологічний центр
Житомирського державного університету
імені Івана Франка

Житомирський історико-філологічний інститут регіональних
досліджень

ВОЛИНЬ- ЖИТОМИРЩИНА

Історико-філологічний збірник
з регіональних проблем

20

ЖИТОМИР
2010

УДК 82.07
ББК 83.3 (4укр.–4ж)–я5
В 67

РЕДАКТОРИ:

Віктор Мойсієнко, доктор філологічних наук
Володимир Єршов, кандидат філологічних наук

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Петро Білоус, доктор філологічних наук
Іван Вихованець, доктор філологічних наук
Катерина Городенська, доктор філологічних наук
Павло Гриценко, доктор філологічних наук
Василь Німчук, доктор філологічних наук
Ростислав Радишевський, доктор філологічних наук
Елеонора Соловей, доктор філологічних наук
Микола Сулима, доктор філологічних наук
Олександр Чирков, доктор філологічних наук

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР

Володимир Білобровець

Збірник „Волинь-Житомирщина” внесено до переліку науково-фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора й кандидата філологічних наук (Постанова Президії ВАК України від 11.10.2000 р. № 1-03/8).

Свідоцтво про державну реєстрацію: Серія КВ № 12979-1863-Р від 16.07.2007 р.

Контактні адреси редакції:

*Житомирський державний університет імені Івана Франка.
10031. Житомир, вул. Велика Бердичівська, 40, корп. 4, ауд. 401.
Телефони: (0412) 25-42-64, (0412) 25-24-67.*

© „Волинь-Житомирщина”, 2010.

Літературознаєство

Мар'яна БАРАБАШ

ЖАНРОВІ ОСОБЛИВОСТІ ТА
ОБРАЗНО-СТИЛЬОВІ
ДОМІНАНТИ ГОТИЧНО-
ПРИТЧЕВОЇ ПРОЗИ
ВАЛЕРІЯ ШЕВЧУКА.....6

Валерій БАШМАНІВСЬКИЙ

ОБРАЗ КНЯЗЯ СВЯТОСЛАВА В
РОМАНОСЕ «МИСЛЕННЕ
ДЕРЕВО» В. ШЕВЧУКА ТА
СОНЕТАХ М. ЗЕРОВА.....23

Тетяна БЕЛІМОВА

„СТЕЖКА В ТРАВІ.
ЖИТОМИРСЬКА САГА”
ВАЛЕРІЯ ШЕВЧУКА ТА „САГА
ПРО ФОРСАЙТІВ” ДЖОНА
ГОЛСУОРСІ: СПІЛЬНІ ТА
ВІДМІННІ РИСИ ПОЕТИКИ28

Петро БІЛОУС

АЛЕГОРИЧНИЙ ДИСКУРС
ПОВІСТІ «ПРИВИД МЕРТВОГО
ДОМУ» ВАЛЕРІЯ ШЕВЧУКА ...32

Алла БОНДАРЕНКО

ІНТЕРСЕМІОТИЧНІ ГРАНІ
ДИСКУРСИВНОГО ПРОСТОРУ
РОМАНУ ВАЛЕРІЯ ШЕВЧУКА
«СРІБНЕ МОЛОКО»36

Катерина БУГАЙЧУК

ЖІНОЧІ МІФОЛОГІЧНІ ОБРАЗИ
У ТВОРЧОСТІ ВАЛЕРІЯ
ШЕВЧУКА47

Сніжана ГЕРАСИМЧУК

АЛЕГОРІЯ У ТВОРІ ВАЛЕРІЯ
ШЕВЧУКА «НА ПОЛІ
СМИРЕННОМУ»55

Валерія ДМИТРУК

РЕФЛЕКСІЯ МАНДРІВНИКА БЛЯ
ОКА ПІРВІ
(ПСИХОАНАЛІТИЧНА
ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ПЕРСОНАЖІВ
РОМАНУ ВАЛЕРІЯ ШЕВЧУКА) ..64

Катерина ДЮЖЕВА

ПРОБЛЕМНО-СТИЛІСТИЧНА
ПОЛІВАРІАНТНІСТЬ
ІСТОРИЧНИХ ТВОРІВ
ШІСТДЕСЯТНИКІВ (НА
ПРИКЛАДІ ВАЛЕРІЯ ШЕВЧУКА
ТА ЛІНИ КОСТЕНКО)72

Марта ЗАМБЖИЦКА

МАНДРІВКА В ПОТОЙБІЧЧЯ НА
ОСНОВІ ВИБРАНИХ ТВОРІВ
В. ШЕВЧУКА81

Тетяна ЗАХАРОВА

ХУДОЖНІЙ НАРАТИВ
ФОЛЬКЛОРНО-ФАНАСТИЧНОЇ
ПОВІСТІ (ВАЛЕРІЯ ШЕВЧУКА
“СПОВІДЬ”87

Ніна КОЗАЧУК

ВАЛЕРІЙ ШЕВЧУК ЯК ГЕРОЙ
ТВОРІВ ВОЛОДИМИРА
ДАНИЛЕНКА93

Г. КОСАРЄВА

КОМЕНТАРІ ВАЛЕРІЯ ШЕВЧУКА
В ЛІТОПИСІ САМІЙЛА ВЕЛИЧКА
ЯК ПОЗАТЕКСТОВА
ІНТЕРПРЕТАЦІЯ
ДАВНЬОУКРАЇНСЬКОЇ
ПАМ'ЯТКИ102

Дарія ЛУКЬЯНЕНКО

ВАЛЕРІЙ ШЕВЧУК: ХУДОЖНІЙ
СПОСІБ ОСВОЄННЯ ФЕНОМЕНУ
ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ113

Марія МАСЛОВСЬКА

ПОГЛЯДИ ВАЛЕРІЯ ШЕВЧУКА НА
ІСТОРІЮ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ
КУЛЬТУРИ119

Андрій МАЄВСЬКИЙ
МОТИВ СМЕРТІ ЯК АТРИБУТИВ
ДЕТЕКТИВНОГО ЖАНРУ (НА
ПРИКЛАДІ ТВОРІВ ВАЛЕРІЯ
ШЕВЧУКА)124

Галина ОСІПЧУК
МІФОЛОГЕМИ В РОЛІ
КОРЕФЕРЕНТИВ У ТВОРАХ
ВАЛЕРІЯ ШЕВЧУКА129

Ірина ПРИЛІПКО
ХУДОЖНІЙ СИНКРЕТИЗМ ТВОРУ
ВАЛЕРІЯ ШЕВЧУКА „ТІНІ
ЗНИКОМІ”138

Ольга СМОЛЬНИЦЬКА
РЕЛІГІЙНИЙ ТА МІФОЛОГІЧНИЙ
ПІДТЕКСТ ОПОВІДАННЯ ВАЛЕРІЯ
ШЕВЧУКА „СВІЧЕННЯ” (РОМАН-
БАЛАДА „ДІМ НА ГОРГ”):
СИСТЕМА НАЦІОНАЛЬНИХ
АРХЕТИПІВ143

Валентина СОБОЛЬ
АВТОБІОГРАФІЧНА ЕПОПЕЯ
ВАЛЕРІЯ ШЕВЧУКА В
ЄВРОПЕЙСЬКОМУ КОНТЕКСТІ ...150

Людмила ТАРНАШИНСЬКА
ФЕНОМЕН ПОВСЯКДЕННЯ В
СТРУКТУРІ БУДЕННОЇ
СВІДОМОСТІ ГЕРОІВ ВАЛЕРІЯ
ШЕВЧУКА: ФІЛОСОФСЬКО-
ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИЙ АСПЕКТ ...158

Наталія ТКАЧИК
МІФОПОЕТИЧНИЙ КОНТИНУУМ
МЕТАІСТОРІЇ РОДУ:
ТИПОЛОГІЧНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ
РОМАНІВ Т.ПРОХАСЬКА,
В.ШЕВЧУКА, Г.МАРКЕСА176

Марина ФРАНЧУК
ДЕМОНОЛОГІЯ В РОМАНІ ВАЛЕРІЯ
ШЕВЧУКА “ДІМ НА ГОРГ” ЯК
ЖАНРОТВОРЧИЙ ЗАСІБ184

Марта ХОРОБ
ХУДОЖНІЙ СВІТ ВАЛЕРІЯ
ШЕВЧУКА: МИСТЕЦТВО
ТВОРЕННЯ ОПОВІДАННЯ194

Ванда ЧАЙКОВСЬКА
ПРИЯТЕЛІ ІЗ «ГНІЗДОВ’Я БОРИСА
ТЕНА»210

Олена ЮРЧУК
ЖИТОМИРСЬКА ПРОЗОВА
ШКОЛА: НАТИВІЗМ (В. ШЕВЧУК) І
КОНТРАКУЛЬТУРАЦІЯ
(В. ДАНИЛЕНКО)218

Мовознавство

Галина ВЕСЕЛЬСЬКА
НОВІ ЯВИЩА У
ФУНКЦІОНУВАННІ СУРЯДНИХ
СПОЛУЧНИКІВ В ОПОВІДАННІ
ВАЛЕРІЯ ШЕВЧУКА "САМСОН" ...232

Галина ГРИМАШЕВИЧ
ПОБУТОВА ЛЕКСИКА В РОМАНІ
В. ШЕВЧУКА „СТЕЖКА В ТРАВІ.
ЖИТОМИРСЬКА САГА” (НА
МАТЕРІАЛІ НАЗВ ОДЯГУ ТА
ВЗУТТЯ)238

Наталія ДЯЧЕНКО
ЛЕКСИКА НА ОЗНАЧЕННЯ
СОМАТИЗМІВ У РОМАНІ
В. ШЕВЧУКА „ДІМ НА ГОРГ”252

Ганна КОНТОРЧУК
СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ
ОСОБЛИВОСТІ ПОРІВНЯЛЬНИХ
КОНСТРУКЦІЙ В ІСТОРИЧНИЙ
ПОВІСТІ ВАЛЕРІЯ ШЕВЧУКА
«РОЗСІЧЕНЕ КОЛО»261

Тетяна МОНАХОВА
ТИПИ СЕМАНТИЧНИХ
ДЕРИВАЦІЙ КОНЦЕПТІВ ДІМ І
ДОРОГА В ІДІОЛЕКТІ ВАЛЕРІЯ
ШЕВЧУКА271

Олена ПЕРЕЛОМОВА
МОВНИЙ АСПЕКТ ІДІОСТИЛУ
ВАЛЕРІЯ ШЕВЧУКА281

Наталя ЯНЧУК
ФУНКЦІОНУВАННЯ
ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ У ТВОРАХ
В. ШЕВЧУКА (НА МАТЕРІАЛІ
РОМАНУ „СТЕЖКА В ТРАВІ.
ЖИТОМИРСЬКА САГА”)291

Методика викладання мов та літератур

Любов БАШМАНІВСЬКА
ПРОЕКТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НА
УРОКАХ ЛІТЕРАТУРИ РІДНОГО
КРАЮ (ЗА ОПОВІДАННЯМ
В. ШЕВЧУКА «ПАННА
СОТНИКІВНА»)300

Ніна БІЛОУС
ВАЛЕРІЙ ШЕВЧУК ПРО
ВИВЧЕННЯ БІБЛІЇ В ШКОЛІ312

Ніла ВОЛОШИНА
ПРОБЛЕМИ ЛІТЕРАТУРНОЇ
ОСВІТИ Й ПОРАДИ ВАЛЕРІЯ
ШЕВЧУКА В
ПРОГРАМОТВОРЕННІ324

Юрій ГЕРАСИМОВ
ОСОБЛИВОСТІ ВИРАЗНОГО
ЧИТАННЯ УМОВНО-
АСОЦІАТИВНОЇ ПРОЗИ
В. ШЕВЧУКА В 11 КЛАСІ (НА
ПРИКЛАДІ ВИКОНАВСЬКОГО
АНАЛІЗУ УРИВКА З НОВЕЛИ
«ПАННА СОТНИКІВНА»)335

Галина ГРИБАН
ДЕМОНОЛОГІЧНА ОБРАЗНІСТЬ
РОМАНУ-БАЛАДИ ВАЛЕРІЯ
ШЕВЧУКА "ДІМ НА ГОРІ"342

І. ДАНИЛЬЧЕНКО
ОРГАНІЗАЦІЯ ДІАЛОГІЧНОЇ
ВЗАЄМОДІЇ НА УРОКАХ
УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ В
СТАРШИХ КЛАСАХ
(НА ПРИКЛАДІ РОМАНУ
В.ШЕВЧУКА "ДІМ НА ГОРІ")347

**Клавдія КОЛЕСНИК,
Тамара ЗОТЬКО**
МЕТОДИЧНІ ЗАУВАГИ ДО
ВИВЧЕННЯ КАЗКИ В. ШЕВЧУКА
«ПАННА КВІТІВ»353

Антон ЛІСОВСЬКИЙ
ТВОРИ ВАЛЕРІЯ ШЕВЧУКА І
ЛІТЕРАТУРНИЙ РОЗВИТОК УЧНІВ ...362

Тетяна МАЛІНОВСЬКА
СВІТ ДИТИНСТВА В РОМАНІ
„СТЕЖКА В ТРАВІ” В. ШЕВЧУКА ...367

Андрій УСАТИЙ
ТВОРИ ВАЛЕРІЯ ШЕВЧУКА В
ПОЗАКЛАСНОМУ ЧИТАННІ372

В'ячеслав УСАТИЙ
ДЕЯКІ СПОСТЕРЕЖЕННЯ НАД
ЛЕКСИКО-СТИЛІСТИЧНИМИ
ОСОБЛИВОСТЯМИ ПОВІСТІ
В. ШЕВЧУКА „СПОВІДЬ”375

Валерій ХАЛІН
РОЗВИТОК ЛІТЕРАТУРНО-
ХУДОЖНЬОГО СПРИЙМАННЯ
УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ ПРИ
ВИВЧЕННІ РОМАНУ-БАЛАДИ
ВАЛЕРІЯ ШЕВЧУКА «ДІМ НА
ГОРІ»378

Лариса ШЕВЦОВА
ФОРМУВАННЯ ЛЕКСИЧНИХ
УМІНЬ ТА НАВИЧОК (НА ОСНОВІ
ТВОРІВ ВАЛЕРІЯ ШЕВЧУКА) ...382

Зоя ШЕВЧЕНКО
ТЕМА РОДИНИ В ШКІЛЬНОМУ
ВИВЧЕННІ ТВОРЧОСТІ
Т. Г. ШЕВЧЕНКА390

Таміла ЯЦЕНКО
ФІЛОСОФСЬКО-ОСВІТНІЙ
КОНЦЕПТ В. ШЕВЧУКА ЩОДО
ВИВЧЕННЯ В ШКОЛІ «ЕНЕІДИ»
І. КОТЛЯРЕВСЬКОГО В СИСТЕМІ
ЛІТЕРАТУРИ УКРАЇНСЬКОГО
БАРОКО397